

Myanmar'daki Kanlı Darbeyle İlgili Oryantasyon Notları

27.03.2021 • Güncel Müdahaleler • Yeni Komünizm

1) 1 Şubat günü Güneydoğu Asya’da bulunan Myanmar’da ordu bir darbe yaparak olağanüstü hal ilan etti. Devlet başkanı ve ülkenin “fiili” lideri olan Aung San Su Çii gözaltına alındı. Ordu ülkenin önemli kentlerinde sokaklara indi, telefon ve internet hatlarını kesti. Bunun üzerine iktidar partisi halka sokağa çıkma ve “demokrasiyi” koruma çağrısı yaptı. Bu çağrıdan bu yana çeşitli meslek grupları sivil itaatsizlik eylemleri başlatırken, önemli sanayi bölgelerinde de işçiler greve gittiler. Ülke sokaklarında ordu ve halk arasında çatışmalar yaşanıyor, olayların başlangıcından beri bir ay içerisinde resmi verilere göre 500’ü aşkın kişi ordu tarafından katledildi. Darbeye karşı gelenlerin cenazelerini bile almalarına izin verilmedi, cenazelerini almaya çalışanların üzerine ateş açıldı. [i]

2) Myanmar 1948’den beri iki kez çok uzun süreli darbe rejimleriyle karşı karşıya kaldı, bununla beraber ülke ekonomisindeki enerji ve askeri endüstri gibi önemli sektörlerde ordunun tekeli bulunuyor. Buna binaen ülkedeki Su Çii önderliğindeki burjuva demokrasisine geçiş sürecinde Myanmar özellikle moda tekellerinin ucuz işgücü cennetlerinden birine dönüşme yolunda önemli adımlar attı, özellikle H&M ve The North Face gibi tekellerin de aralarında bulunduğu yabancı şirketler 2010’lu yıllar ile birlikte üretimlerini asgari ücretin günlük 3 dolar olduğu Yangon bölgesine taşıdılar. Myanmar bununla beraber karasuları içerisinde kilometrelerce uzunluktaki önemli bir doğalgaz ve pek çok petrol hattına sahip. Bunlardan en bilineni olan Yadana Project, Fransız enerji tekeli olan Total’in elinde bulunuyor. Ancak bölgedeki emperyalist tahakküm savaşına Çin’de dahil olmuş durumda, 2005 yılında PetroChina isimli enerji şirketi ile Sino-Myanmar

[i] <https://www.dw.com/en/myanmar-protests-death-toll-passes-500/a-57046306>

[ii] Bu meseleye ilişkin köylülerin Total'e karşı verdiği mücadeleye ilişkin 2006 yılı yapımı olan Total Decline belgeseli incelenebilir.

Bununla beraber Çin emperyalizminin bölgeye yoğun müdahaleleri ve petrol hattı protestolarla karşılaşmıştır bkz. <https://mmbiztoday.com/china-myanmar-gas-pipeline-becomes-fully-operational/>

Total'in gerçekleştirdiği Yadana Projesi için bkz. <http://www.ens-newswire.com/ens/dec2004/2004-12-17-02.asp>

[iii] <https://www.thenewhumanitarian.org/fr/node/256176>

[iv] Rohingya Müslümanlarına karşı girişilen etnik katliam için bkz. <https://www.bbc.com/news/world-asia-41566561>